

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/101/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200234
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719200234.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek JUDr. Ivety Anderlovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Bc. A. Y., bytom J. L., K. XXXX/XXX, právne zastúpený JUDr. Martinom Bickom, advokátom so sídlom Považská Bystrica, Dukelská 972/7-3 proti žalovanému: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie 17.837,22 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 3. septembra 2019, 3C/4/2019-134 takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie 333,20,- eur, 483,77,- eur, 5.980,75,- eur a 10.480,- eur a 559,50,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 17.837,22,- eur od 17.1.2019 do zaplatenia, zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na vec aplikoval ust. ust. § 3 ods. 1,2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 8 ods.5, ods. 6 písm. a/, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1,4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 333,20 eur titulom trov právneho zastúpenia, sumy 483,77 eur a 559,50 eur titulom nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku, sumy 5.980,75 eur titulom ušlého zárobku a sumy 10.480,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. V žalobe uviedol, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ Považská Bystrica sp. zn. ČVS:ORP-16/2-VYS-PB-2017 zo dňa 10.01.2017 mu bolo vznesené obvinenie pre pokračovací zločin znásilnenia v súbehu so zločinom sexuálneho násillia spáchaného v štádiu pokusu. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 7Tp/3/2017 zo dňa 12.01.2017 bol vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktorá lehota väzby začala plynúť 09.01.2017. Voči uvedenému uzneseniu podal sťažnosť. Dňa 10.01.2017 jeho obhajobu v danej trestnej veci prevzal advokát JUDr. Tibor Bicko, ktorý mu dňa 11.01.2017 toto splnomocnenie vypovedal. Prokurátor Okresnej prokuratúry Považská Bystrica podal na neho obžalobu, pričom rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 2T/35/2017-405 zo dňa 27.09.2017 bol spod obžaloby oslobodený, nakoľko nebolo dokázané, že sa skutok stal. Dňa 27.09.2017 bol z väzby prepustený. Proti oslobodzujúcemu rozsudku podal prokurátor odvolanie, ktoré bolo odvolacím súdom zamietnuté ako nedôvodné. Uviedol, že trovy právneho zastúpenia JUDr. Bicka predstavujú škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/53/93 zo dňa 28.06.1993. Taktiež si uplatnil aj náhradu ušlého zárobku z dôvodu, že od 01.07.2014 pracoval ako agentúrny zamestnanec v spoločnosti Partner Progress, s.r.o., Považská Bystrica pre spoločnosť PSL, a.s., Považská Bystrica . Časom nastúpil ako kmeňový zamestnanec v spoločnosti

PSL, a.s. kde jeho mesačný príjem bol v priemere 1.035,- eur. Vzatím do väzby toto zamestnanie nemohol vykonávať a zamestnávateľ s ním pracovný pomer ukončil. Je nepochybné, že ak by nebol vzatý do väzby, mohol dôvodne očakávať trvanie pracovného pomeru minimálne do 30.06.2017. Za mesiac 01/2017 mu bola vyplatená mzda vo výške 229,25 eur. Preto si z dôvodu ušlého zisku uplatnil sumu 5.980,75 eur (805,75 eur + 5 x 1.035,- eur). Žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.480,- eur odôvodnil tým, že výkonom väzby u neho došlo zo strany štátu k neprimeranému zásahu do občianskej a ľudskej dôstojnosti. Väzba má negatívne dopady na slobodu pohybu, práva na súkromie a rodinný život, ako i dôstojnosť a česť. Jej výkon negatívne vplyva aj na psychiku človeka. Žalobca uviedol, že počas väzby bol odtrhnutý od manželky a dvoch maloletých detí, ako aj od kontaktu so svojou matkou. Rodina mu chýbala, pričom najhoršie danú situáciu znášala manželka a deti. Jeho neprítomnosť na manželku pôsobila stresujúco a úzkostne. Rovnako mala väzba negatívny vplyv aj na jeho profesijný život, keďže práca u zamestnávateľa u PSL, a.s. ho bavila, robil čo študoval a mal možnosť kariérneho rastu. O prácu u tohto zamestnávateľa mal eminentný záujem. Po návrate z výkonu väzby chcel opätovne nastúpiť na to isté miesto, no bolo mu oznámené, že na toto miesto už prijali nového zamestnanca. Poukázal na to, že za celý život bol len raz priestupkovo potrestaný za nesprávne parkovanie, celý život bol bezúhonným človekom a žil, a aj žije slušným rodinným životom. To, že bol vo väzbe hlboko zasiahlo do jeho ľudskej dôstojnosti a cti a takáto situácia nepriaznivo ovplyvnila a zmenila jeho život. Veľa ľudí v jeho okolí vedelo o tomto, stratil kolegov a známych, prestali sa s ním stretávať a zdravieť ho na ulici. Vo výkone väzby bol vystavený ponižujúcemu zaobchádzaniu zo strany spoluväzňov a takéto prostredie bolo pre neho ako pre netrestaného človeka šokom. Trest, ktorý mu hrozil, vyvolal v ňom ako v nevinnom človeku zúfalstvo a obavy o ďalší život. Celu zdieľal so spoluväzňami v ústave, ktorý chronicky trpí predĺženosťou, bola mu cenzurovaná pošta, odpočúvané telefonáty a rozhovory pri návštevách. Má za to, že primeraná náhrada nemajetkovej ujmy by mala predstavovať 40,- eur za deň strávený vo väzbe, čo v prípade 262 dní celkového trvania väzby predstavuje sumu 10.480,- eur. V súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody bol právne zastúpený a teda žiada zaplatiť sumu 559,50 eur a 483,77 eur. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu doručil súdu zmenu žaloby, v zmysle ktorej žiadal priznať aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17.837,22 eur od 17.01.2019 do zaplatenia. Zmenu žaloby súd pripustil uznesením na pojednávaní dňa 09.07.2019.

2. Z uznesenia o vznesení obvinenia OR PZ Považská Bystrica ČVS:ORP-16/2-VYS-PB-2017 zo dňa 10.01.2017 mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre pokračovací zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. s prihladnutím na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v súbehu so zločinom sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. v štádiu pokusu, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v mesiaci 05/2016 v byte, ktorého vlastníkom bol žalobca (v ďalšom texte aj „A. Y.“) a jeho manželka Mgr. Y. Y. pod vplyvom alkoholu udieral manželku päťami do hlavy, následne ju zhodil na zem a začal kopat nohami, kvákal ju za vlasy a následne s ňou proti jej vôli vykonal súlož, v mesiaci 06 a 09/2016 opäť pod vplyvom alkoholu s ňou vykonal proti jej vôli súlož, a dňa 09.01.2017 začal žalobca vulgárne nadávať manželke, schytil ju za plecía a hodil ju na zem, následne si sadol na jej brucho, kedy začala manželka prosit', aby jej dal pokoj, a vykonal s ňou proti jej vôli súlož, pričom manželka stále prosila, aby prestal, na čo žalobca mal manželku chytiť pod krk, niekoľkokrát ju udriet', znova ju priľahol a vykonal proti jej vôli opätovne súlož; následne si sadol na manželkin hrudník a snažil sa vložit' jej svoj pohlavný úd do úst, avšak keď sa mu to nepodarilo, začal si ho triet', pričom manželka plakala, prosila by s tým prestal; potom mal žalobca silno chytiť manželku pod krk a začal ju škrtiť so slovami, aby mu to urobila ústami, avšak k tomu nedošlo. Keď odišiel do kúpeľne, manželka rýchlo vstala a s mobilným telefónom z bytu ušla. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že A. Y. bol dňa 09.01.2017 vypočutý ako zadržaný - podozrivý, kde uviedol ku skutku zo dňa 09.01.2017 to, že v ten deň v noci prišiel domov pod vplyvom alkoholu, pričom sa s Mgr. Y. najskôr pohádali, po upokojení situácie ju najskôr pritiahol k sebe na gauč a dal si ju na seba, pričom on sedel na gauči a ona obkročmo na ňom, následne ju začal obchytkávať a po krátkom čase ju za ruku potiahol na koberec na zem vedľa gauča, kde jej dal dole tepláky aj nohavičky, pričom vnikol do nej penisom, na čo mu ona povedala, že má prestať, že ju to bolí. Uviedol, že on ale nechce prestať a v súloži aj napriek tomu pokračoval, pričom jeho manželka vtedy začala kričať, aby prestal a nechal to tak, on však ešte chvíľu pokračoval s tým, že ešte asi trikrát zasunul. Podľa jeho slov si po tomto na ňu sadol a chcel aby ho dokončila ústami, po čom ho menovaná odbila, aby z nej zliezol a už nepokračovali, čo ho nahnevalo. Z jeho výpovede ďalej vyplynulo, že menovaná sa začala vzpierať a hovorila mu, že to nechce, vtedy jej chytil ruky a začal sa penisom bližít k jej ústam, po čom sa rozplakala, čo však jemu pripadalo ako neúprimný plač, a preto naň nereagoval a pokračoval v tom, že chcel od nej orálny sex. Myslel si, že jeho manželka to robí, aby prestal, čo ale on nechcel, pretože

nechcel aby bolo len po jej, ako to častokrát bolo. Uviedol, že v minulosti sa zopárkrát stalo, že chcel sex a jeho manželka nechcela, pričom zo dvakrát bola naňho aj nahnevaná. V týchto prípadoch chcel sex a menovaná ho nechcela, s čím on ale nesúhlasil a začal ju bozkávať a vyzliekal ju, čo však ona nechcela, čomu aj hovorila, aby prestal, pričom on to na nej aj videl, ale na toto nereagoval a nenechával sa odbiť. Vždy ale nakoniec musela súhlasiť, inak by s ňou nesúložil. Ďalej z predmetného uznesenia vyplýva, že svedok H. P. vypovedal, že dňa 09.01.2017 mu jeho sestra - Mgr. Y. s plačom telefonovala, že je pred panelákom, kde býva jej svokra iba v tričku s krátkym rukávom, a že bývalý manžel jej ubližoval s tým, že po príchode svedkovi povedala, že ju bývalý manžel napadol a znásilnil, čo nebolo prvýkrát.

3. Proti uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, čo je zrejmé z podania - sťažnosť zo dňa 23.01.2017. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7Tp/3/2017-26 zo dňa 12.01.2017 bol žalobca ako obvinený vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. (tzv. pokračovacia väzba). Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že obvinený do zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 10.1.2017 sa vyjadril, že vec je nafúknutá a manželka vypovedala preto, aby ho čo najskôr dostala z bytu a ku skutku odmietol vypovedať. Svedkyňa Mgr. Y. - manželka do zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného dňa 10.01.2017 vypovedala, že prostredníctvom svojho brata H. P. oznámila znásilnenie žalobcom. Vypovedala v podstate tak, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia s tým, že obdobne ju znásilnil aj v minulosti - prvýkrát v 05/2016, následne 6/ a 9/2016. Potvrdila, že vo výpovedi neklamala a všetko sa stalo tak, ako uviedla. R. H. P. do zápisnice o výsluchu svedka zo dňa 10.01.2017 vypovedal, že dňa 09.01.2017 mu Mgr. Y.- jeho sestra v noci s plačom volala aby pre ňu prišiel. Keď za ňou prišiel, bola oblečená len v krátkom tričku a teplákoch, veľmi plakala a povedala mu, že ju A. Y. fyzicky napadol a znásilnil. Aj po príchode policajtov im toto hovorila. Neskôr, keď sa jeho sestra vrátila z polície do bytu, sa začali rozprávať, pričom on sa jej opýtal, či to bolo po prvýkrát, na čo ona povedala, že to nebolo prvýkrát a že ju v minulosti už znásilnil. Z lekárskeho správy vyplynuli povrchové poranenia poškodenej na vlasatej koži hlavy a na chrbte nad lopatkami mala škrabance na koži. Sudca pre prípravné konanie následne skonštatoval, že dovtedy zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky trestného činu a sú dané dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchal obvinený. Z výpovede svedkyne - poškodenej Mgr. Y. vyplývalo, že A. Y. ju dlhodobo, najmä pod vplyvom alkoholu proti jej vôli nútil k súloži, pričom pri jej odmietavom postoji ju nielen verbálne, ale i fyzicky napádal. Toto uviedla policajtom poškodenej nielen po spáchaní posledného skutku dňa 09.01.2017, ale toto uvádzala i v rámci rozvodového konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 4P/73/2016, keď túto skutočnosť v rozsudku zo dňa 22.11.2016 konštatoval v odôvodnení súd. U A. Y. krátko po jeho zadržaní bola vykonaná dychová skúška s pozitívnym výsledkom, čo potvrdzuje tvrdenie poškodenej, že menovaný požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere s tým, že následne sa pod ich vplyvom správa agresívne, najmä voči poškodenej, od ktorej navyše proti jej vôli požaduje súlož.

4. Na základe tohto uznesenia sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Považská Bystrica v konaní sp. zn. 7Tp/3/2017 vydal príkaz na prijatie A. Y. do väzby zo dňa 12.01.2017 s tým, že väzba sa začala dňa 09.01.2017 o 23,45 hod. Žalobca ako obvinený podal proti uvedenému uzneseniu o vzatí do väzby sťažnosť prostredníctvom právneho zástupcu dňa 10.03.2017. Z uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7Tp/3/2017-94 zo dňa 13.04.2017 mal súd za preukázané, že predmetným uznesením na základe návrhu prokurátora sudca pre prípravné konanie zmenil u žalobcu ako obvineného dôvod väzby v tom smere, že okrem dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., boli dané dôvody väzby aj v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) Tr. por. K rozšíreniu dôvodov väzby v zmysle odôvodnenia predmetného uznesenia aj na tzv. kolúžnu väzbu došlo z dôvodu, že bolo zistené, že žalobca ako obvinený tým, že zaslal z väzby list, ktorým sa snažil kontaktovať s poškodenou Mgr. Y., ovplyvniť zmenu jej výpovede, pretože z daného listu vyplývalo „isto treba zmeniť právnik, len tak bude nový proces, nové výpovede, obetujte sa s Y., vybavte obhajcu L., zoženite peniaze, Y. choď aj za D. domov, povedzte obhajcovi, že nešlo o znásilnenie, a že chcete nanovo vypovedať, Y. musí jasne povedať, že nešlo o znásilnenie, že nič nebolo nasilu, ale o hádku po sexe - to je základ, len tak ma pustia“, mohol v ďalšom štádiu trestného konania pôsobiť na poškodenú Mgr. Y. a takýmto spôsobom mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Zo zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 10.01.2017 súd zistil, že žalobca odmietol vo veci vypovedať, uviedol len, že to, čo sa mu kladie za vinu, teda že mal opakovane znásilniť svoju manželku Mgr. Y., je nafúknuté a manželka vypovedala preto tak, aby ho dostala čo najskôr z bytu. Zo zápisnice o výsluchu svedka V.y Y. zo dňa 09.02.2017 súd zistil, že menovaná svedkyňa je matkou A. Y. a odmietla vypovedať. Zo

znaleckého posudku ČES:PPZ-KEU-SL-EXP-2017/154 vypracovaného Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru, Slovenská Ľupča súd zistil, že tak na veciach H. Y. , ako i v stere z rôznych častí tela Mgr. Y. sa nenachádzali kyslé fosfatázy nachádzajúce sa v sperme. Z lekárskej správy gynekologicko-pôrodnického oddelenia NsP Považská Bystrica zo dňa 10.01.2017 vyplýva, že vonkajšie a vnútorné rodidlá Mgr. Y. boli pri tomto vyšetrení bez známok poranenia. Zo správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Žiline zo dňa 10.04.2017 vyplýva, že Mgr. Y. navštívila A. Y. v dňoch 31.1.2017, 28.02.2017 a 28.03.2017. Na meno Y. Y. evidoval ústav odoslanie korešpondencie dňa 08.02.2017 a 21.02.2017. Na menovaného neboli zaznamenané žiadne porušenia povinností vyplývajúcich z ústavného poriadku, správal sa na požadovanej úrovni. Tunajší súd rozsudkom č. k. 2T/35/2017-405 zo dňa 27.09.2017 oslobodil žalobcu spod obžaloby prokurátora zo dňa 28.04.2017 pre trestné činy, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, a to podľa § 285 písm. a/ Tr. por., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Žalobca - obžalovaný bol po vyhlásení rozsudku prepustený z väzby na slobodu, o čom svedčí príkaz na prepustenie z väzby zo dňa 27.09.2017. Krajský súd v Trenčíne, na základe podaného odvolania zo strany prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku, uznesením č. k. 23To/2/2018-450 zo dňa 05.03.2018 sťažnosť prokurátora zamietol ako nedôvodnú. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že od počiatku vystupovali proti sebe jedine dva priame dôkazy, a to výpoveď obžalovaného a poškodenej s tým, že zatiaľ čo obžalovaný od počiatku popieral spáchanie trestných činov, usvedčujúce výpovede poškodenej v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní postupne „strácali“ svoj jednoznačný usvedčujúci obsah. Odvolací súd poukázal na to, že poškodená bola vypočutá celkovo 5-krát s tým, že usvedčujúci dôkaz v podobe jej výpovedí vytvoril takú dôkaznú núdzu, ktorá neumožňovala urobiť jednoznačný záver, že sa čiastkové skutky uvedené v obžalobe stali.

5. Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4P/73/2016 zo dňa 22.11.2016 mal súd za preukázané, že Mgr. Y. ako navrhovateľka podala návrh na rozvod manželstva so žalobcom ako jej manželom, kde v návrhu uviedla, že k narušeniu vzťahov došlo skoro ihneď po svadbe, keď manžel začal pravidelne užívať alkoholické nápoje. Ju a ich dve maloleté deti vystavuje psychickému a fyzickému násiliu, v opitosti ničí zariadenie domácnosti a veci jej i detí, zadlžuje sa, celú svoju výplatu prehrá v stávkovej kancelárii a hneď ako má peniaze v rukách, tak ich utratí. V návrhu sa uvádza tiež aj to, že žalobca ako manžel Mgr. Y.vej ju niekoľkokrát opitý fyzicky napadol, poslednú dobu sa jeho fyzické útoky voči nej stupňujú a sú na dennom poriadku, keďže je dennodenne opitý, pričom dvakrát ju proti jej vôli pohlavne zneužil. Z uvedeného rozsudku vyplýva aj to, že žalobca - manžel nepoprel požívanie alkoholických nápojov, rovnako aj to, že medzi nimi došlo k fyzickej potýčke, keď navrhovateľku udrel, čo však bolo podľa jeho názoru v obrane pred ňou, nikdy však za ňou neprišiel, že by ju chcel zbiť. Rozvodový súd konštatoval ako príčinu rozvratu manželstva výrazné citové odcudzenie navrhovateľky - Mgr. Y. vo vzťahu k manželovi - žalobcovi, neprekonateľnú stratu dôvery spôsobenej požívaním alkoholických nápojov zo strany manžela, ako i nehospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami a nedôvodné zadlžovanie sa manžela - žalobcu.

6. Žalobca sa so svojím nárokom na náhradu škody titulom nezákonného rozhodnutia a rozhodnutia o väzbe obrátil na príslušné Ministerstvo spravodlivosti SR, pričom žiadal uspokojiť nároky v rozsahu, v akom sú uplatňované v tomto konaní. Z odpovedí Ministerstva spravodlivosti SR vyplýva, že z dôvodu nepreukázania kumulatívneho splnenia zákonných podmienok pre vznik nároku na náhradu škody vyhodnotili žiadosti ako nedôvodné. Na zistený skutkový stav aplikoval súd prvej inštancie § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 8 ods. 5, 6 písm. a/, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1,4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu pôsobenú pri výkone verejnej moci. V danom prípade sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi a/ sumu 333,60 eur titulom trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, b/ sumu 483,77 eur a 559,50 eur titulom nákladov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom, c/ sumu 5.980,75 eur titulom ušlého zárobku a d/ sumu 10.480,- eur titulom nemajetkovej ujmy, vrátane úroku z omeškania zo sumy 17.837,22 eur vo výške 5% ročne od 17.01.2019 do zaplatenia, to všetko titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a rozhodnutím o väzbe. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca bol spod obžaloby pre pokračovací zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 , ods. 2 písm. b) Tr. zák. a zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. , pre ktoré trestné činy mu bolo vznesené obvinenie uznesením OR PZ Považská Bystrica ČVS:ORP-16/2-VYS-PB-2017 zo dňa 10.01.2017, oslobodený, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Je nesporné, že žalobca bol vo väzbe v období od 09.01.2017 do 27.09.2017. Žalobcovi bolo vznesené obvinenie na základe výpovede jeho bývalej manželky Mgr. Y., v ktorej výpovedi dňa 10.01.2017 uviedla, že

prostredníctvom svojho brata H. P. oznámila znásilnenie žalobcom. Vypovedala v podstate tak, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia s tým, že obdobne ju znásilnil aj v minulosti - prvýkrát v máji 2016, následne v júni a septembri 2016. Potvrdila, že vo výpovedi neklamala a všetko sa stalo tak, ako uviedla. Svedok H. P. do zápisnice o výsluchu svedka zo dňa 10.01.2017 vypovedal, že dňa 09.01.2017 mu Mgr. Y. - jeho sestra v noci s plačom volala, aby pre ňu prišiel. Keď za ňou prišiel, bola oblečená len v krátkom tričku a teplákoch, veľmi plakala a povedala mu, že ju žalobca fyzicky napadol a znásilnil. Aj po príchode policajtov im toto hovorila. Neskôr, keď sa Mgr. Y. vrátila z polície do bytu, sa začali rozprávať, pričom on sa jej opýtal, či to bolo po prvýkrát, na čo ona povedala, že to nebolo prvýkrát a že ju v minulosti už znásilnil. Z pohľadu súdu je nepochybné, že v rozhodnej dobe vzhľadom na správanie žalobcu skutočne existovala dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti. Žalobca totiž aj sám pri zadržaní dňa 09.01.2017 ako podozrivý pred vyšetrovateľom potvrdil, že dňa 09.01.2017 po tom, ako prišiel domov pod vplyvom alkoholu sa so svojou manželkou pohádala, že ju pritiahol k sebe na gauč, začal ju obchytkávať, po krátkom čase ju za ruku potiahol na koberec na zem, vyzliekol jej tepláky a nohavičky a vnikol do nej penisom, na čo mu ona povedala, že má prestať, on však nechcel prestať, hoci jeho manželka kričala, aby prestal a nech to nechá tak. Následne síce súlož ukončil, ale od manželky chcel, aby ho dokončila ústami, čo manželka odmietla, na čo sa nahneval. Preto ju chytil za ruky a začal sa penisom bližšie k jej ústam, po čom sa manželka rozplakala, čo mu však pripadalo ako neúprimný plač, a preto naň nereagoval. Myslel si, že jeho manželka to robí len preto, aby prestal, on však nechcel, aby bolo po jej. Uviedol aj to, že aj v minulosti sa zopárkrát stalo, že chcel sex aj jeho manželka nie; v týchto prípadoch manželku bozkával, vyzliekol ju napriek tomu, že ona to nechcela a hovorila mu, aby prestal a že to nechce, a že to na nej aj videl, ale na toto nereagoval a nenechával sa odbiť. V tomto smere sa žiada poukázať aj na to, že Mgr. Y. už v roku 2016, t. j. pred incidentom z 09.01.2017, podala návrh na rozvod jej manželstva so žalobcom, v ktorom okrem iných dôvodov rozvratu manželstva zmienila aj to, že ju žalobca v minulosti dvakrát proti jej vôli pohlavne zneužil. Z vykonaného dokazovania je teda zrejmé, že vzťah žalobcu a jeho vtedajšej manželky už v roku 2016 bol výrazne narušený alkoholizmom žalobcu do takej miery, že manželstvo bolo na návrh manželky v novembri 2016 (t. j. pred incidentom z 09.01.2017) rozvedené. Za situácie, že manželstvo žalobcu už bolo v januári 2017 (hoci neprávoplatne) rozvedené, že dôvodom tohto rozvodu bolo okrem iného alkoholizmus žalobcu, že Mgr. Y. už v rozvodovom konaní v rámci návrhu tvrdila, že ju žalobca pohlavne zneužil, a že sám žalobca orgánom činným v trestnom konaní uviedol, že 09.01.2017 s manželkou súložil pod vplyvom alkoholu tak, ako je to uvedené vyššie, orgány činné v trestnom konaní skutočne mali dôvody na to, aby považovali za osvedčené, že súlož zo strany Mgr. Y. so žalobcom dňa 09.01.2017, a v podstate aj v roku 2016 tak, ako vypovedala Mgr. Y., nebola vykonaná dobrovoľne.

7. Zavinenie žalobcu na tom, že bol vzatý do väzby spočívalo v tom, že sám žalobca pred orgánmi činnými v trestnom konaní uviedol také skutočnosti, ktoré u nich vzhľadom na iné dôkazy (najmä výpoveď poškodenej Mgr. Y. a svedka P.) v ich vnímaní osvedčili, že konanie žalobcu by mohlo byť trestným činom a vzbudili dôvodnú obavu, že v tejto bude pokračovať. Súd považuje za potrebné uviesť aj to, že žalobca jednoznačne zavinil aj to, že na jeho strane došlo k rozšíreniu dôvodov väzby aj na tzv. kolúznú väzbu a to tým, že žalobca svoju matku v písomnej korešpondencii nabádal, aby zohnala peniaze na nového právnik, aby sa obetovala s bývalou manželkou, ktorá má ísť za D. domov a že musí jasne povedať, že nešlo o znásilnenie, že nič nebolo nasilu a že len tak ho pustia. Takýto list nepochybne mohol utvrdiť orgány činné v trestnom konaní a sudcu pre prípravné konanie, že žalobca skutok spáchal. Žalobca si vznesenie obvinenia, resp. vzatie do väzby zavinil sám, preto žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody. Uvedené vedie k záveru, že nie je daná zodpovednosť štátu - žalovanej za nezákonné rozhodnutie, resp. rozhodnutie o väzbe. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a žalovanej ako úspešnej strane sporu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O konkrétnej výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP/. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalobca si väzbu zavinil sám je nesprávne a nepreukázané poukazom na ust. § 8 ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. K vylúčeniu nároku na odškodnenie za väzbu nestačí, aby tu bol zákonný dôvod väzby, ale treba, aby si obvinený sám väzbu zavinil, pričom musí ísť o konkrétne konanie obvineného. Pre vylúčenie nároku na odškodnenie za väzbu musí byť preukázané určité konanie na strane obvineného. Zavinenie žalobcu nemožno

vidieť v tom, že spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a využil svoje právo a k veci sa vyjadril, avšak v procesnom postavení podozrivého, ktorého výpoveď nie je použiteľná. Zavinenie nie je možné vyvodiť ani zo skutočnosti, že obvinený odmieta vypovedať. Súd prvej inštancie dôvody väzby prevzal z rozhodnutia o väzbe, nevykonával žiaden dôkaz smerujúci k preukázaniu zavinenia si väzby. V čase trestného stíhania ani pred zadržaním nebol žalobca trestne stíhaný pre inú trestnú činnosť. Žalobca sa zdržiaval na adrese svojho bydliska, bol dostupný pre orgány činné v trestnom konaní, pri zadržaní spolupracoval, bol riadne zamestnaný, mal trvalé bydlisko. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď vzatie do preventívnej väzby posúdil ako zavinenie na strane žalobcu. Takáto úvaha je arbitrárne a zjavne neodôvodnená. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 5C/6/2017, ktorá vec bola potvrdená Krajským súdom v Trenčíne sp. zn. 17Co/35/2018/. V danej veci došlo k priznaniu nemajetkovej ujmy za výkon väzby osobe v minulosti trestanej, žijúcej neusporiadaným životom bezdomovca a závislej od drog. Namietal, že obvinenie si nijakým spôsobom nezapríčinil a celé to bolo založené na nepravdivej výpovedi poškodenej. Konanie, z ktorého bol žalobca obvinený, sa preukázalo, že sa nestalo. Sama poškodená v trestnom konaní prvotne tvrdila skutočnosti, ktoré neskôr úplne vypovedala, komplexne a bez emócií. Jednoznačne vypovedala, že svojou výpoveďou chcela docieľiť, aby sa jej manžel zmenil, chcela ho postrašiť a v žiadnom prípade sa necítila byť znásilnená. Uvedené tvrdenia sú preukázané listinami, ktoré poškodená adresovala do výkonu väzby. Správanie poškodenej po rozvode a trestné oznámenie, ktoré si vymyslela aj so svojím bratom smerovalo k tomu, aby žalobcu dostala zo spoločného bytu a to aj formou krivého obvinenia a väzobného stíhania. V súčasnosti sa vedie na OR PZ Považská Bystrica trestné konanie pod ČVS: ORP 554/1-VYS-PB-2018 proti poškodenej pre krivú výpoveď a krivé obvinenie. Z judikatúry vo vzťahu k zavineniu väzby uviedol rozhodnutie Okresného súdu Košice I. sp. zn. 35C/461/2013, Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Co/262/2015.. Súd prvej inštancie vyhodnotil nesprávne skutkové zistenia, že žalobca si mal väzbu zaviniť sám. Žalobca pri zadržaní ako podozrivý vypovedal rovnako ako poškodená. Takáto výpoveď žalobcu v procese je nepoužiteľná. Súčasná právna úprava neumožňuje prečítať zápisnicu o výpovedi zadržaného podozrivého v prípravnom konaní. Tento záver je založený na výklade § 258 ods. 4 Trestného poriadku. Žalobca bol zadržaný ako podozrivý dňa 09.01.2017 o 23.45 hod. Výpoveď zadržaného nemôže byť vykonaná na hlavnom pojednávaní a ani na nej nemôže byť založené žiadne súdne rozhodnutie. Podľa § 33 Trestného poriadku toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky určené Trestným poriadkom až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie. Obvinenie bolo žalobcovi vznesené až 10.01.2017 a to uznesením vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia č. ČVS:ORP-16/2-VYS-PB-2017. Následne bol žalobca vypočutý a až tento výsluch môže procesne slúžiť na zistenie skutočností významných pre posúdenie existencie väzobných dôvodov. Súd prvej inštancie v rozhodnutí neuviedol, z akého dôvodu štát za žalovanú škodu nezodpovedá, pričom závery súdu sú nesprávne, svojvoľné a ústavne neudržateľné. V prebiehajúcom trestnom konaní išlo o kriminalizáciu osoby žalobcu zo strany ex manželky a jej brata. Doterajšia judikatúra nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania / rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, Ústavný súd SR III.ÚS 117/06, I.ÚS 320/2016, I.ÚS 395/20169/. V danom prípade treba prihliadať aj na závažnosť obvinenia, trestné sadzby, dĺžku väzobného stíhania a vytrhnutie od rodiny, najmä od detí. Pokiaľ súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal nárok na náhradu za väzbu a ušlý zisk, mal by žalobcovi priznať minimálne nárok na náhradu škody- trov právneho zastúpenia, nakoľko žalobca bol spod obžaloby oslobodený a škoda žalobcovi vznikla v súvislosti s obžalobou, spod ktorej bol oslobodený a tento nárok nemá vzťah k zavineniu si väzby. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalovanú zaviazal k náhrade trov konania v rozsahu 100%.

9. Žalovaná nevyužila svoje právo a predmetného odvolaniu sa písomne nevyjadrila.

10. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v súlade s ustanovením § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. O odvolaní bolo rozhodnuté postupom podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na príslušnej webovej stránke najmenej 5 dní pred rozhodnutím.

11. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností /§ 185 CSP/ z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku na uloženie povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi škodu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil /§ 191 ods. 1 CSP/ a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnil /§ 220 ods. 2 CSP/.

12. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok /§ 380 ods. 2 CSP/, sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje /§ 387 ods. 2 CSP/ s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým nároku na náhradu škody nevyhovelo a v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam.

13. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplynulo, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ Považská Bystrica sp. zn. ČVS:ORP-16/2-VYS-PB-2017 zo dňa 10.01.2017 bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre pokračovací zločin znásilnenia v súbehu so zločinom sexuálneho násillia spáchaného v štádiu pokusu. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7Tp/3/2017-26 zo dňa 12.01.2017 bol žalobca vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por./ pokračovacia väzba/. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7Tp/3/2017-94 zo dňa 13.04.2017 bol rozšírený dôvod väzby u žalobcu ako obvineného, keď okrem väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., boli dané dôvody väzby aj podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. /kolúzna väzba/. K rozšíreniu väzby došlo z dôvodu, že žalobca ako obvinený, zaslal z väzby list, ktorým sa snažil kontaktovať poškodenú Mgr. Y., ovplyvniť zmenu jej výpovede. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 2T/35/2017-405 zo dňa 27.09.2017 bol žalobca spod obžaloby prokurátora zo dňa 28.04.2017 pre trestné činy, pre ktoré bolo žalobcovi vznesené obvinenie a to podľa § 285 písm. a/ Tr. por., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Nakoľko žalobca napadol rozsudok v celom rozsahu, odvolací súd podrobil súdnemu prieskumu všetky výroky rozsudku.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

17. Súd prvej inštancie v predmetnom spore vykonal potrebné dokazovanie, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny právny záver. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

18. Žalobca svojím odvolaním namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré podľa neho spočívalo v nesprávnej aplikácii § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z.o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci na okolnosti, pre ktoré bol vzatý do väzby.

19. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na záveroch, že žalobca si vznesenie obvinenia, resp. vzatie do väzby zaviniť sám a preto mu nevzniklo právo na náhradu škody. Žalobcovi bolo vznesené obvinenie na základe výpovede poškodenej, jeho bývalej manželky. V rozhodnej dobe vzhľadom na správanie žalobcu skutočne existovala dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti a pri zadržaní ako podozrivý pred vyšetrovateľom potvrdil, že dňa 09.01.2017 sa dopustil skutku tak, ako je opísaný v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a rovnako uviedol, že aj v minulosti sa zopárkrát stalo, že chcel sex a manželka nie. Poškodená, manželka ešte v roku 2016 podala návrh na rozvod manželstva so

žalobcom, v ktorom uviedla, že aj v minulosti ju žalobca dvakrát proti jej vôli pohlavne zneužil . Žalobca si väzbu zavinil sám, keď pred orgánmi činnými v trestnom konaní uviedol také skutočnosti, ktoré osvedčili a vzbudili dôvodnú obavu, že bude v tejto činnosti pokračovať. Rovnako si žalobca zavinil väzbu aj tým, že bola rozšírená o ďalší dôvod a to o kolúznu väzbu, keď bolo preukázané, že korešpondenciou sa snažil ovplyvňovať poškodenú za účelom zmeny výpovede. Uzavrel, že žalobca si vznesenie obvinenia, resp. vzatie do väzby zavinil sám, preto žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody.

20. Významným v danej veci zostalo posúdiť skutočnosť, ktorá bola dôvodom pre vzatie žalobcu do väzby. Oslobodenie žalobcu spod obžaloby ako výsledok trestného konania je základnou podmienkou z hľadiska § 8 ods. 5 písm. b/, ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, nie je však rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie, či ten, kto spod obžaloby bol oslobodený, si väzbu nezavinil sám.

21. Podľa § 8 ods. 5 písm. b/, ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu pôsobenú pri výkone verejnej moci, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

22. Predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vymedzené tak pozitívne /§ 8 ods. 5/ ako aj negatívne /§8 ods.6/. Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je naplnenie niektorej z hypotéz a to, že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu . Ide však o prvý predpoklad tohto nároku, pretože je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 /in concreto zavinenie väzby/. V prípade naplnenie negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 vyššie citovaného zákona nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov/ uznesenie ÚS SR I.ÚS 444/2012/. Zavinenie samotnou osobou zákonné ustanovenie nešpecifikuje, preto je potrebné posudzovať každý jednotlivý prípad osobitne. Súd vychádza z konkrétnych okolností každého prípadu po vykonanom riadnom dokazovaní. V danom prípade je nepochybné, že v rozhodnej dobe tu vzhľadom na vtedajšie správanie žalobcu skutočne existovala dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, ktorej sa mal dopúšťať na poškodenej aj v minulosti , ktorá predchádzala jeho vzatiu do tzv. preventívnej väzby /§ 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku/. Tieto skutočnosti v konaní spochybnené neboli. Zavinenie žalobcu ako obvineného znamená jeho zavinené konanie, ktoré bolo dôvodom na podanie a vyhoviecie návrhu na jeho vzatie do väzby, príp. predĺženie väzby, resp. rozšírenie dôvodom väzby v danom prípade. Nejde teda o to, či zavinenie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin a či naplnilo skutkovú podstatu trestného činu, ale správanie žalobcu bolo dôvodom k obave, že v danom prípade bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný. Následné oslobodenie spod obžaloby ako výsledok trestného konania je základnou podmienkou podľa § 8 ods. 5 z.č. 514/2003 Z.z. pre vznik práva na náhradu škody, nie však rozhodujúcou pre posúdenie či ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, si väzbu zavinil sám. To, že neskôr došlo k zmene výpovede poškodenej Mgr. Y. ,čo malo za následok oslobodenie spod obžaloby nič nemení na tom, že zavinené konanie žalobcu bolo príčinou jeho vzatia do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a následne rozšírenie väzby podľa § 71 ods. 1 písm b/ Trestného poriadku / kolúzna väzba- ovplyvňovanie svedkov, poškodených/. Odvolací súd zdôrazňuje, že ešte pred vzatím do väzby, poukázala poškodená, bývalá manželka na správanie žalobcu, keď pred samotným útokom, v konaní o rozvod manželstva uvádzala závažné skutkové okolnosti týkajúce sa správania žalobcu , ktorý ju opakovane, dvakrát proti jej vôli pohlavne zneužil.

23. Z podanej obžaloby zo dňa 28.4.2017, č.k. Pv 35/17/3306-84 odvolací súd zistil, že poškodená, bývalá manželka žalobcu okrem skutku zo dňa 09.01.2017 uviedla, že skutok vykonával opakovane, ešte pred rozvodom manželstva a to v období máj 2016, jún 2016 september 2016. Poškodená už v minulosti podávala návrhy na rozvod manželstva. Po opísaní skutku pri výpovedi zo dňa 10.1.2017, začala meniť výpoveď a to pri výsluchu dňa 08.02.2017. Pri výpovedi zo dňa 10.4.2017 priniesla na výsluch celú výpoveď napísanú na papieri, ktorú vedela naspamäť. Výslovne prehlásila, že rozhodne žiada, aby nebol posudzovaný skutok ako obzvlášť závažný zločin znásilnenia a sexuálneho násillia. V súvislosti s výpoveďami poškodenej zo dňa 8.2.2017 a 10.4.2017 okresný prokurátor zdôraznil, že keď mala poškodená tendenciu svojimi výpoveďami pomôcť žalobcovi, nezmenila sa vôbec o čiastkových útokoch

znásilnenia v predchádzajúcich mesiacoch. Žalobca zaslal dňa 13.4.2017 list, aby poškodená zmenila výpoveď, len tak ho pustia, nech povie, že nič nebolo nasilu, hádka po sexe. Odvolací súd poukazuje aj na výpoveď znalca ku poškodenej, keď znalec uviedol, že prvotná výpoveď poškodenej je pravdivá. U poškodenej sú známky vytesňovania a popierania reality. Rozviedla sa právne, nie psychologicky, je poznačená obrannými mechanizmami. Okresný prokurátor nepovolil návštevu poškodenej z dôvodu pôsobenia žalobcu na poškodenú, jej ovplyvňovanie.

24. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. k. I. ÚS 444/2012-17 z 3. októbra 2012, v ktorom súd uvádza, čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, to bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. Pri tomto rozhodovaní sa samozrejme musia vyvarovať svojvoľne a svoje skutkové a právne závery riadne odôvodniť.

25. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že súd prvej inštancie prevzal dôvody väzby z rozhodnutia o väzbe, pričom nevykonal žiaden dôkaz smerujúci k preukázaniu zavinenia. Súd prvej inštancie pri posúdení zavinenia žalobcu v súvislosti so vzatím do väzby uzavrel, že sám žalobca pred orgánmi činnými v trestnom konaní uviedol také skutočnosti, ktoré u nich vzhľadom aj na iné dôkazy /najmä výpoveď poškodenej Mgr. Y. a svedka P./ v ich vnímaní osvedčili, že konanie žalobcu by mohlo byť trestným činom a vzbudili dôvodnú obavu, že bude v tejto pokračovať. Súčasne žalobca zaviniť, že na jeho strane došlo k rozšíreniu väzby na kolúznú väzbu, keď v písomnej korešpondencii ovplyvňoval poškodenú. Odvolací súd sa s týmto názorom stotožňuje. Zdôrazňuje, že súd prvej inštancie pri vyhodnotení zavinenia väzby vychádzal z rozhodnutia o väzbe, keď z obsahu predmetného rozhodnutia zistil rozhodujúce skutkové okolnosti. Súd prvej inštancie v civilnom konaní nie je oprávnený preskúmať a najmä vykonávať ďalšie dôkazy smerujúce k preukázaniu zavinenia väzby. Súd správne posúdil všetky rozhodujúce okolnosti v čase skutku, teda či boli dané dôvodné obavy, že žalobca bude pokračovať v trestnej činnosti, resp. bude pôsobiť na svedkov. V tomto štádiu konania, v procese rozhodovania o väzbe, vychádza súd v trestnom konaní z relevantných dôkazov, ktoré sú mu predkladané pre posúdenie v zmysle ust. § 71 ods. 1 Trestného poriadku. Dodatočné dokazovanie vo vzťahu k väzbe v konaní o náhradu škody tak, ako to namietal žalobca, nie je možné vykonať. Podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 5 Tost/7/2012 zo dňa 08. marca 2012, ktorý vyhodnotil, že pri rozhodovaní o väzbe sa nevyžaduje naprostá istota, že obvinený bude konať podľa § 71 Trestného poriadku, ak nebude vzatý do väzby. Je postačujúce, že táto hrozba s prihliadnutím na konkrétne skutočnosti je reálna. Zmyslom preventívnej väzby je zaistiť osobu obvineného, u ktorej existuje dôvodná obava vyplývajúca z konkrétnych skutočností, že bude opakovať trestný čin, pre ktorý je stíhaný, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Uvedený väzobný dôvod sa v určitej miere odlišuje od zvyšných dvoch väzobných dôvodov a je založený na predpoklade, že účelom trestného stíhania je i predchádzanie trestnej činnosti.

26. Identicky ako nedôvodné, nespôsobilé v prospech žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, vyhodnotil odvolací súd tiež jeho námietky týkajúce sa nepriznania nároku na trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní. Žalobca si vzatie do väzby zaviniť sám, preto žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody.

27. Odvolací súd z obsahu spisu ako i vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie skonštatoval, že s prihliadnutím na osobu žalobcu, vyjadrenia poškodenej, manželky žalobcu, dospel k jednoznačnému záveru, že žalobca si väzbu zaviniť sám. Poškodená, manželka žalobcu už v konaní o rozvod manželstva deklarovala problémy v manželstve, keď sa žalobca najmenej dvakrát dopustil znásilnenia na svojej manželke. Tieto skutkové tvrdenia uvádzala poškodená ešte v čase, keď nebol žalobca pre ten istý skutok trestne stíhaný. Rovnako je potrebné poukázať na obsah trestného spisu, z ktorého tieto jednoznačné závery vyplývajú. Poškodená sa podrobila znaleckému dokazovaniu, kde znalec uzavrel, že poškodená je poznačená obrannými mechanizmami a jej prvotnú výpoveď vyhodnotil ako pravdivú. Súčasne sa u poškodenej prejavujú známky vytesňovania a popierania reality. V priebehu trestného konania zmenila výpoveď, avšak po tom, ako žalobca zaslal korešpondenciu z väzby a snažil sa ovplyvňovať poškodenú. Za tejto situácie okresný prokurátor nepovolil návštevu poškodenej. A

naviac, väzba žalobcu bola rozšírená o kolúznu väzbu. V kontexte týchto časových následností sú preto závery súdu prvej inštancie správne.

28. Je bez právneho významu námietka žalobcu, že skutok, z ktorého bol žalobca obvinený, sa nestal a sama poškodená zmenila výpoveď. V čase rozhodnutia o väzbe žalobcu existovala dôvodná obava tak, ako to už vyššie odvolací súd vyhodnotil, že žalobca bude v trestnej činnosti pokračovať, teda bola daná dôvodná hrozba s prihliadnutím na konkrétne skutkové okolnosti. Na zdôraznenie odvolací súd dodáva, že pri posúdení, či si žalobcu nezavil väzbu sám, nevychádzal súd prvej inštancie z výpovede žalobcu, ako podozrivej osoby, keď žalobca bol vypočutý pred vznesením obvinenia a ku skutku sa vyjadril.

29. Žalobca v podanom odvolaní poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/35/2018, keď v danej veci došlo k priznaniu nemajetkovej ujmy za výkon väzby osobe v minulosti trestanej, žijúcej neusporiadaným životom bezdomovca a závislej od drog. Odvolací súd k predmetnému rozhodnutiu uvádza, že vec bola skutkovo odlišná, pričom odvolací súd v danej veci skonštatoval, že predchádzajúci spôsob života /bezdomovstvo/ drogová závislosť či iná trestná činnosť žalobcu prevažne majetkového charakteru nemôže byť v konečnom dôsledku posúdená ako vlastné zavinenie žalobcu s trestným stíhaním.

30. V konečnom dôsledku za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval odvolací súd poukazy žalobcu v odvolaní na rozhodnutia iných súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

31. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4 M Cdo 15/2009, odvolací súd uvádza, že najvyšší súd v danej veci zrušil rozhodnutie krajského súdu, pričom išlo o skutkovo a právne odlišnú vec, ktorú nie je možné aplikovať v predmetnej veci. Rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky III.ÚS 117/06, I.ÚS 320/2016, I.ÚS 395/2016 sa rovnako týkajú skutkovo a právne odlišných vecí ako v danom prípade.

32. Súd prvej inštancie správne vychádzal najmä z listinných dôkazov v trestnom konaní a z rozhodnutia o rozvode manželstva, keďže mali podstatný význam a to najmä v časovej súvislosti, keďže z nich bol zistiteľný skutkový stav v rodine žalobcu a vo vzťahoch medzi ním a poškodenou manželkou. V rozhodnej dobe vzhľadom na správanie žalobcu skutočne existovala dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnom čine, ktorého sa mal dopúšťať na jemu blízkej osobe a teda bolo dané jeho zavinenie na vzatí do preventívnej väzby, ktorá bola s poukazom na vyššie uvedené skutkové okolnosti /zasielanie korešpondencie z väzby a ovplyvňovanie poškodenej, zákaz návštev práve z dôvodu ovplyvňovania poškodenej/rozšírená aj o kolúznu väzbu. Žalobca si vznesenie obvinenia, resp. vzatie do väzby zaviniť sám, preto sú závery súdu prvej inštancie, že žalobcovi nevzniklo právo na náhradu škody, v zmysle § 8 ods. 5, ods. 6 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci, správne.

33. S poukazom na uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v konaní nezaoberal a ktoré by neboli predmetom jeho posudzovania.

34. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaná ako sporová strana mala v odvolacom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Toto rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).